

Η παρουσίαση αυτή αφορά τα εκπαιδευτικά προγράμματα που πραγματοποιήθηκαν στο Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών της Θεσσαλονίκης, στο πλαίσιο της έκθεσης "Το Νέο Μουσείο της Ακρόπολης, η αρχιτεκτονική και οι συλλογές του", που φιλοξενήθηκε στους χώρους του Τελλογλείου Ιδρύματος και οργανώθηκε από τον Οργανισμό Ανέγερσης του Νέου Μουσείου της Ακρόπολης. Στην έκθεση αυτή συμπεριλήφθηκαν οι εκπαιδευτικές μουσειοσκευές και ως έκθεμα αλλά και ως ένα πολύτιμο εργαλείο και υλικό για τα εκπαιδευτικά προγράμματα που οργανώθηκαν.

Οι βασικές διαφορές της εμπειρίας αυτής ήταν, καταρχάς, ο χώρος χρησιμοποίησης των μουσειοσκευών, δηλαδή, αντί για τη σχολική τάξη, ο χώρος της συγκεκριμένης έκθεσης και δεύτερον ο περιορισμένος χρόνος της μιας ώρας που διαρκούσε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, ο οποίος δεν μας επέτρεπε φυσικά να εξαντλήσουμε τις δυνατότητες μιας μουσειοσκευής.

Με τα δεδομένα αυτά, ως στόχο του προγράμματος, όσον αφορά τις εκπαιδευτικές μουσειοσκευές, θέσαμε πρώτα τη γνωριμία μαθητών και εκπαιδευτικών με το πολύ ενδιαφέρον αυτό υλικό και τις δυνατότητες που προσφέρει, κι έπειτα την αξιοποίηση μέρους του υλικού αυτού στο πλαίσιο μιας έκθεσης γεμάτης από ερεθίσματα γύρω από την Ακρόπολη, την κλασική τέχνη και τον αρχαίο κόσμο γενικότερα.

Το πρόγραμμα απευθυνόταν σε μαθητές όλων των βαθμίδων με τις απαραίτητες φυσικά προσαρμογές στις ιδιαιτερότητες της κάθε ηλικίας και χωριζόταν σε δύο μέρη:

Στο πρώτο μέρος, η κάθε ομάδα ξεκινούσε από μια εισαγωγή για την ιστορία της Ακρόπολης και των πιο σημαντικών μνημείων της, μέσα από μια επιλογή διαφανειών των μουσειοσκευών. Στη συνέχεια, κι αφού είχε συζητηθεί η ανάγκη για ένα καινούριο μουσείο για την Ακρόπολη οι μαθητές γνώριζαν το Νέο Μουσείο, το σκεπτικό και τη λογική της κατασκευής του, μέσα από τις εξαιρετικές μακέτες που υπήρχαν στην έκθεση και έδειχναν με πολύ παραστατικό τρόπο τη σχέση των μνημείων με το μουσείο, την αρχιτεκτονική του και τη διαμόρφωση της αίθουσας όπου θα εκτίθενται τα γλυπτά του Παρθενώνα.

Το δεύτερο μέρος ήταν αφιερωμένο στις ακόλουθες μουσειοσκευές που υπήρχαν και στην έκθεση: "Δωδεκάθεο", "Πάμε στην Ακρόπολη", "Λιθοξοϊκή", "Ένας Αρχαίος Ναός", "Αρχαία Μουσικά Όργανα" και "Ζωφόρος του Παρθενώνα". Κάθε ομάδα δούλευε με μια από αυτές.

Συγκεκριμένα λοιπόν για τη Ζωφόρο, με την οποία ασχοληθήκαμε ιδιαίτερα, προσπαθήσαμε να εκμεταλλευτούμε την ποικιλία του υλικού και να επιλέξουμε για την κάθε ηλικία τις δραστηριότητες και το υλικό που ταίριαζε καλύτερα σ' αυτήν.

Έτσι για τις τρεις πρώτες τάξεις του Δημοτικού τα παιδιά μελετούσαν μέσα από τα έντυπα τις παραστάσεις της Ζωφόρου, μιλούσαν για τη γιορτή των Παναθηναίων και τις ομάδες των μορφών που εικονίζονταν στη Ζωφόρο και προσπαθούσαν να τις αναγνωρίσουν. Τέλος ακολουθούσε μια μικρή αναπα-

ράσταση της πομπής των Παναθηναίων από τους ίδιους τους μαθητές, που προσπαθούσαν, κρατώντας το σχήμα της, να αποδώσουν με τη στάση του σώματος τους και με μίμηση τις μορφές που εμφανίζονται σ' αυτήν καθώς και την τελετή παράδοσης του πέπλου. Έτσι με το ίδιο τους το σώμα τα παιδιά κατανοούσαν ακόμα καλύτερα και τη διάταξη στο χώρο και κυρίως την έννοια της τελετουργίας και την αφηγηματική δύναμη της Ζωφόρου. Τέλος, μάθαιναν λεπτομέρειες γύρω από τα Παναθήνια και το πώς γιορτάζονταν. Πολύ σημαντική βοήθεια προσέφερε το γεγονός πως πολύ κοντά τους υπήρχαν και οι υπόλοιπες μουσειοσκευές, που με το υλικό τους εμπλούτιζαν ακόμα περισσότερο τις πληροφορίες.

Για τις τρεις τελευταίες τάξεις του Δημοτικού και για το Γυμνάσιο, βασική δραστηριότητα αποτελούσε η χύτευση λίθων της Ζωφόρου με τις μήτρες της μουσειοσκευής, αφού είχε προηγηθεί μια συζήτηση γύρω από τη γιορτή των Παναθηναίων. Η διαδικασία αυτή ενθουσίαζε ιδιαίτερα τους μαθητές που επιπλέον είχαν τη δυνατότητα να πάρουν τα εκμαγεία που είχαν φτιάξει προηγούμενες ομάδες για να συνεχίσουν με τη ζωγραφική τους στην τάξη.

Για τους μεγαλύτερους μαθητές, αφιερώσαμε περισσότερο χρόνο στο CD ROM που υπήρχε στην έκθεση και που, εκτός από μια πολύ μεγάλη ποικιλία θεμάτων περιείχε ένα παιχνίδι ανασύνθεσης των τμημάτων της Ζωφόρου. Έτσι γινόταν κατανοητό και το μοίρασμα των γλυπτών στο Βρετανικό Μουσείο και το Μουσείο της Ακρόπολης.

Αξίζει, ακόμα να γίνει μια ειδική αναφορά στον ενθουσιασμό με τον οποίον ανταποκρίθηκαν τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας στο πρόγραμμα. Εκεί χρησιμοποιήθηκε κυρίως η δραματοποίηση και για το Δωδεκάθεο και για τη Ζωφόρο, με τη χρήση κάποιων αντικειμένων-συμβόλων για κάθε θεό. Παράλληλα, τα παιδιά αντιλαμβάνονταν πολλά στοιχεία μέσα από το πλούσιο υλικό των μουσειοσκευών, που βρισκόταν εκτεθειμένο γύρω τους.

Συμπερασματικά θα ήθελα να σημειώσω πως ο περιορισμένος χρόνος που είχαμε στη διάθεσή μας και που καθιστούσε αδύνατο να δουλέψουμε σε βάθος με τις μουσειοσκευές, αντισταθμίστηκε από τον πλούτο ερεθισμάτων, που προσέφερε η έκθεση, το συνδυασμό όλων των μουσειοσκευών και των υπόλοιπων εκθεμάτων και την έντονη ατμόσφαιρα που δημιουργούσε μια τόσο καλοστημένη και σημαντική σε περιεχόμενο, έκθεση. Η εμπειρία ήταν για όλους συναρπαστική.

Κλείνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω το Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων της Ακρόπολης για την εξαιρετική συνεργασία που είχαμε και τη μεγάλη βοήθεια που μας προσέφεραν για να μπορέσουμε ν' αξιοποιήσουμε σωστά τις μουσειοσκευές, καθώς και για το πλούσιο υλικό με το οποίο μας εφοδίασαν για να διαθέσουμε στα σχολεία που παρακολούθησαν το πρόγραμμα.

Α. Χρυσοπούλου